

פניני מבשר טוב

ליקושי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת ויקרא

הי אליו מאוהל מועד לאמור, שהאות "אלף" במילה "ויקרא" היא זעירא. ונראה שדבר זה בא להורות שאף בדורות שיהיו בבחינת "זעירא" שלא יהיה בהם עוד פרשת הקרבנות, זמנים נמוכים ושפלים שההתקרבות להשי"ת עולה בקשיים מרובים, אף מהם לא יבטל פרשה זו של הקרבנות, ויהיה שייך להתקרב להשי"ת ללא הקרבת הקרבנות, והוא בדרכים אלו שנתבארו לעיל.

ויגבה לבו בדרכי ה' עמ' צה

ב' תנאים בקיום המצוות: א' קיום בפועל, ב' עלותו לרצון.

ונרצה לו לכפר עליו. (א ד)

ככל המצוות ישנם ב' תנאים, א', מצד האדם שצריך שיעשה המצוה בפועל. ב', צריך שיתקבלו מעשיו ומצוותיו לרצון לפני הבורא יתברך שמו. שאין די בעשייתו בלבד, כי צריך גם שיתקבלו מצוותיו, ושהשי"ת יחפוץ במצות אלו. כי פעמים שייך בחינה שעושה מצוות וזורקים אותו בפניו, ואין השי"ת חפץ באלו, וכמבואר

אף בדורות אלו שייכת כפרה כבזמן שבית המקדש היה קיים

ויקרא אל משה וגו'. (א א)

המורם מדברינו, שאף בדורות אלו שאנו בגלות ואין לנו לא בית המקדש ולא מזבח ולא כהנים, מכל מקום נתחדש בדורות אלו דרכים מעולות לכפר על כל עוונותיו של האדם, וחלקם אף קלים בהרבה מזמן שבית המקדש היה קיים, שכפי שנתבאר עקב גודל הקושי בדורות אלו נתחדש ענינים אלו שאפשר על ידי דיבור בעלמא, או על ידי כונה פשוטה באכילת השולחן לכפר על האדם כהקרבת הקרבנות ממש.

ובפרט על כולגה ישנו כח כפרה בדורות אלו, ממה ששנינו בגמרא סנהדרין [מג:]: "מי שדעתו שפלה עליו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולן", ובדורות אלו ודאי למודים אנו בשפלות הדעת, ואדם שמחזיק בענוה אמתית כדבעי, בזה לבד יכול לתקן ולכפר על כל מה שפגם והעווה, שהלא "זבחי אלוקים רוח נשברה".

ונראה שזהו כונת התורה בפרשת הקרבנות [ויקרא א א] "ויקרא אל משה וידבר

בני הנעורים - מי שעמל ויגע בתורה, ומשקיע בה כל חושי וכוחותיו, ומשתוקק להיות עובד ה' - זה חשוב מאד לפני הקב"ה, ואף שנראה מעבודתו שאינו מביא אלא מנחת עני, ומעט, אך המעט הזה הואיל ובא בעניות בדעת ובמסירות נפש - חשוב לפני השי"ת כמו עבודה גדולה ובהשגות הקדמונים. וסוף כל סוף אם יתמיד בזה, יזכה לעבור השי"ת מתוך הרחבת הדעת.

ואף אם ח"ו נגזר מן השמים שיצטרך כל ימיו לעמול ולהתייגע בעבודת השי"ת מתוך יסודי נפש - גם יש לו לשמוח על עבודתו הגדולה, שבה חפץ השם יתברך יותר מקרבנות עשירים ומלכים...

ואמנם הרבה כוחות צריכים הבחורים להשקיע עד שיצא לכל הפחות 'מנחת עני'. אבל כדאים הדברים מהשכר שמשומר לעתיד לבוא. ובפרט בעיתים הללו, שהם כדורות של דור המבול - מובן איזה ריח ניחוח עולה מזה ואיזו הנאה לפניו יתברך. ואיזה תיקונים פועלים. וצריך לדעת זאת, ולשמוח בזה. ובודאי מתקרבים להשם יתברך על ידי זה מאד, והקרוב-עני הזה רצוי מאד לפני השי"ת... כי נפשו הוא מקריב. וידעתי גם ידעתי שאבותינו הקדושים זצוקללה"ה חבבו מעות עניים יותר משל עשירים. ואפשר שהוא ג"כ מהטעם, כי הכסף מקודש ורוחני, לפי שגובל במסירות נפש.

אדם לעמל יולד עמ' צ-צא

ברמב"ם [הלכות תשובה ז ז] שהרשע שאינו חוזר בתשובה: 'עושה מצות וטורפין אותן בפניו שנאמר מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי, מי גם בכם ויסגר דלתים'. ע"כ.

וכמו שמוצאים בעניין הקרבנות ונרצה לו לכפר עליו. הרי שלא די בזה שמביא קרבן, אלא גם צריך שיעלה לרצון לפני השי"ת, ושיהיה השי"ת חפץ במצותיו ונרצה לו. וכך מבואר גם במשנה זכחים טו: 'לשם ששה דברים הזבח נזבח: לשם זבח, לשם זובח, לשם השם, לשם אשים, לשם ריח, לשם ניחוח וכו'. ע"כ. והיינו שלא די בהבאת קרבן, אלא צריך שיעלה לריח ניחוח ולרצון לפני השי"ת.

וכך גם אומרים בהגדה של פסח בסימני הסדר 'נרצה', והיינו שאחר עשייתנו את כל המצות שבלייל הסדר עדיין אין די בזה, כי חסר עוד שיהיה מרוצה לפני השי"ת, ויחפוץ ויקבל את מצוותיו.

יסודות עבודת ה' פ"ד

דורות אלו עניים בדעת - כמה חשובה עבודתם לפני השי"ת

וְנַפֵּשׁ כִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לַיהוָה סֶלֶת
יְהִיֶה קִרְבָּנוּ וְגו' (ב א)

וברש"י: ונפש כי תקריב - לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא מנחה מי דרכו להתנדב מנחה עני אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו:

הרי מתבאר שקרבן עני חשוב לפני הקב"ה מפני שמוסר נפשו ומביא קרבנו במסירות נפש. ואם כן בודאי בדורות הללו של עניות בדעת והתגברות היצר הרע על

הכנה לחג הפסח

לימוד ההלכות ל' יום קודם החג - דאז מתחילים נשמות ישראל לצאת מהטומאה

ודעת החק יעקב [שם סק"א], לחלק: שכל יחיד מחוייב לדרוש בהלכות החג דוקא בחג, אבל בבית הועד מקום שמתקבצים רבים - שואלים שלושים יום. והוכיח כן מהירושלמי [דפסחים פ"א ה"א] וכפירוש הפני משה. ואליה בהה חולק על זה. והביאור הלכה [ד"ה שואלים] הביא ראייה לדברי החק יעקב מהבה"ג, ומסיק להלכה שבבית המדרש בחבורות, בודאי ישנו חיוב ללמוד שלושים יום קודם.

וכתב החיד"א בספה"ק לב דוד הטעם שצריכים לדרוש בהלכות החג שלושים יום קודם החג, הוא על דרך שכתב בסה"ק חסד לאברהם: כי בכל שנה ל' יום קודם הפסח הקדוש ברוך הוא עושה משוא פנים ברוב רחמיו וחסדיו, ומתחיל להוציא נפשותיהם מהיכלות הטומאה מעט מעט שיעור חלק אחד מל' יום בכל לילה. וזה גם כן הטעם למה שאמר חז"ל [ר"ה יא.] "בניסן נגאלו ובניסן עתידים ליגאל", כי בניסן מוכנים מכבר, כי בל' יום קודם הפסח יצאו חלקי נפשם מרשות הסט"א, ובליל פסח הם בני חורין והם מעותדים לגאולה וכו'. עכ"ל.

היוצא מדברי קדשו של החיד"א: שבזמן שמתעורר רצון העליון לגאולה ומתחלת הגאולה והוצאת נפשות ישראל מהיכלות הטומאה - יש לדרוש ולשאול בהלכות הפסח.

והוא המרומז בגמרא סנהדרין [שהבאנו] "יעסקו במשנה ובהלכות בהלכות פסח -

בילקוט שמעוני [ריש פ' ויקהל] איתא: "ויקהל משה... משה תקן להם לישאל שיהיו דורשין בענינו של יום: הלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת, הלכות החג בחג. אמר משה לישראל: אם אתם עושים כסדר הזה, הקדוש ברוך הוא מעלה עליכם כאילו המלכתם אותי בעולמי, שנאמר: ואתם עדי נאם ה' ואני אל". ע"כ.

וצריך עיון, מסוף דברי הילקוט, שמבואר: שאם עושים כן שלומדים בהקהל הלכות שבת קודש והלכות יום טוב - בזה "הקדוש ברוך הוא מעלה עליכם כאילו המלכתם אותי בעולמי שנאמר ואתם עדי נאם ה' ואני אל". וצריכים להבין מדוע דוקא בהלכות שבת ובהלכות יו"ט. וכו'.

והנה בהלכות "שואלים ודורשים בהלכות החג שלושים יום קודם החג" [פסחים ו] יש ב' הלכות: האחד שלושים יום קודם החג. ובזה נחלקו הראשונים, שהר"ן והרשב"א [פסחים ו] סבירא להו שאין חיובא מדינא לשאול ולדרוש ברבים, אלא רק אם יחיד בא לשאול ולדרוש בבית המדרש באותו ענין - מיקרי שואל כענין. אך רוב הראשונים חולקים, וסוברים שיש חיוב לדרוש שלושים יום קודם החג. אכן ביום טוב עצמו לכולי עלמא איכא חיוב לדרוש בהלכות החג, כמבואר בגמרא מגילה [לב.]. ויעויין בט"ז [ס' תכ"ט] מה שכתב נפקא מינא

בזה.

להביא טובה להעולם, הגאולה הפרטית והכללית.

וזהו מה שצוה השם יתברך למשה רבינו ע"ה להקהיל קהילות רבים ולדרוש הלכות שבת קודש. וגם מזה נובע הלכות פסח בחג וכו', כמבואר בילקוט שמעוני שהבאנו, שהרי נתבאר דללמוד ולהקהיל הרבים ללמוד הלכות שבת הוא מצד בחינת דבר בעתו, ועוזר להוריד השפע של שבת קודש. וכמו כן ממש ל' יום לפני החג יורד השפע של החג כמ"ש החיד"א, ולכן יש ללמוד הלכות החג מאותו הטעם כמו הלכות שבת שמוריד השפע החג. אך הראש והראשון היה להקהיל קהילות ולדרוש הלכות שבת קודש.

מאמר שבת מעין עוה"ב [הקדמת הסה"ק ישרי לב] עמ' קעא וכו'

בפסח, כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם, שנאמר [משלי טו] ודבר בעתו מה טוב, והיינו שעל ידי התלמוד תורה במשנה ובהלכות בזמן הפסח, שנתבאר שהוא ל' יום לפני הפסח, כמו שנפסק בשולחן ערוך, או על כל פנים ביו"ט עצמו - עוזר בכך שמביא "הטובה" להעולם, היינו השפע ברוחניות וגשמיות שנשפע על ידי היום טוב.

ולכן "הדבר בעתו" הוא תמיד ללמוד עניני שבת קודש, ובפרט רבים - שלדעת החק יעקב, וכן הכריע המשנה ברורה בשם הבה"ג - הוא מעיקר הדין. ועוד: כמו שביו"ט בודאי ישנו בזה ענין "דבר בעתו" שמביא טובה להעולם, אם כן קדושת שבת שמתנוצץ בכל ששת ימי המעשה - בודאי ישנו בזה הדבר בעתו,

תורת רבוה"ק

אדם כי יקריב מִקָּרְבָּן לַה' מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קָרְבְּנֵיכֶם. (א ב)
בפסוק זה נרמזו כמה עניינים הנצריכם לנו להתקרבות לעבודת ה':

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה. (א ב)

בפסוק זה מרומז, כי על האדם ללמוד מן הבהמה, ולהשליך על ה' יהבו - שזה ענין בטחון גמור, שצריך האדם להיות כמו בהמה, שאינה יודעת זולת מי שנותן לה מחסורה. כך צריך האדם, לבל לידע רק להשם יתברך. (עמ' ב)

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' ומן הצאן. (א ב)

וכתב מרן הדברי בינה כי בפסוק זה מרומז: שצריך כל איש ישראל להיות כמו הצאן, שצריכים רועה, שהוא דיבוק תלמידי חכמים. (עמ' ג)